

Ieroschimonah Paisie Olaru

**DĂ-LE, DOAMNE,  
UN COLȚIȘOR DE RAI!**  
Chipuri de monahi care au trecut  
la Domnul

Carte tipărită cu binecuvântarea  
Înaltpreasfințitului  
**TEOFAN**  
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

Ediția a II-a

DOXOLOGIA  
Iași, 2010

## CUPRINS

<b>Cuvânt înainte</b> .....	5
<b>Amintiri</b> .....	7
<b>Însemnări pentru sfârșitul unor părinți din Schitul Cozancea</b> .....	16
Părintele Calinic Șușu .....	16
Părintele Conon Gavrilescu .....	19
Monahul Nicanor Cilibiu .....	21
Rasoforul Adrian Hrițan .....	23
Monahul Ilarion Bolohan .....	23
Monahul Ghervasie Cozmanciuc .....	25
Fratele Vasile Arapașu .....	30
Fratele Dumitru Tocu .....	33
Ieromonahul Visarion Baciu .....	35
Monahul Gherman Condurache .....	38
Ieromonahul Ghedeon Maticiuc .....	41
Ieromonahul Gavriil Apetrei .....	43
Ierodiaconul Gherasim Vieru .....	45
Ieromonahul Gherontie Crâșmăreanu .....	46
Ieroschimonahul Vitalie Păucă .....	48
Ierodiaconul Climent Cuciureanu .....	50
Monahul Calistrat Atănăsoaie .....	51
Monahul Ghenadie Avătămăniței .....	53
Ierodiaconul Nikon Drăguleanu .....	63
Fratele Gheorghe Anastasiu .....	66
Protosinghelul Vladimir Bodescu .....	66
<b>Părinții din Sihăstria pe care i-am cunoscut, dar la mormânt nu i-am petrecut</b> .....	69
Protosinghelul Ioanichie Moroi .....	69
Părintele schimonah Proclu [Popa] .....	72
Schimonahul Cozma [Fermuș] .....	73
Schimonahul Ilarion [Ionică] .....	74
Monahul Nicanor Moroi .....	74
Monahul Vasile Mitoșeru .....	75
Monahul Gherasim Ilie .....	77
Fratele Vasile Ilie .....	81
Monahul Mihail [Popa], damblagitul .....	85
Schimonahul Irineu [Protenco], pictorul .....	86

Ieroschimonahul Macarie [Antonesei] .....	87
Monahul Galaction [Ilie], ciobanul .....	90
Monahul Gherontie Bistriceanu .....	91
Arhimandritul Vasian Scripcă .....	92
<b>Pentru părinții pe care i-am văzut, cunoscut și pe unii nu i-am petrecut la mormânt</b> .....	96
Ieroschimonahul Sofronie .....	96
Schimonahul Inochentie [Cozma] .....	99
Arhimandritul Paisie Cozma .....	99
Monahul Nicodim de la Rarău .....	101
Schimonahia Paisia .....	102
Ieromonahul Neofit .....	103
Ieroschimonahul Daniil [Tudor] .....	104
Monahul Ilarion .....	106
Rasoforul Gavriil .....	108
Ieromonahul Visarion .....	109
Monahul Damaschin .....	109
Monahul Ioanichie .....	110
Arhimandritul Ghermano [Melinte] .....	111
Ieroschimonahul Nicanor Blancu .....	112
Ieroschimonahul Gherasim [Mihai] .....	112
Monahul Dometian Chiaburu .....	113
Schimonahul Teodorit Chihaia .....	114
Monahul Mitrofan [Rusu] .....	115
Monahul Mihail [Dinu] .....	116
Monahul Hristofor [Colobanea] .....	121
Schimonahul Chiriac [Șandru] .....	122
Schimonahul Nicanor Bâtâcă .....	123
Arhimandritul Maxim Bâtâcă .....	127
Monahul Mina [Stamate] .....	130
Schimonahia Valentina [Neacșu], din munte .....	131
Schimonahul Ioan Roșu .....	133
Schimonahul Ioanichie Mihalca .....	135
Schimonahul Veniamin Blaga .....	136
Ieromonahul Zosima [Corja] .....	136
Ieromonahul Daniil [Mihăilescu] .....	137
Ieroschimonahul Atanasie Musteață .....	138
Ieroschimonahul Nil [Grip] .....	139
Arhimandritul Victor Cristescu .....	139
Schimonahul Serafim de la Tarcău .....	140
Ieromonahul Climent Budeanu .....	148
Monahul Gherasim [Doroștei] .....	149
Monahul Varahil [Nuțu] .....	150

Monahul Paisie Mazăre .....	151
Monahul Gherontie [Ifrim], arhondarul .....	151
Monahia Iuliana .....	153
Monahia Olimpiada [Goroaia] .....	153
Monahia Agafia, mama Părintelui Cleopa .....	154
Schimonahul Iuvenalie .....	156
Protosinghelul Melchisedec .....	156
Monahul Costandie [Golea] .....	157
Monahul Macarie de la Horaița .....	158
Rasoforul Pimen Bostan .....	158
Sora Ecaterina Ilie .....	158
<b>Epilog</b> .....	159
<b>Versuri</b> .....	168
Viața mea .....	168
Mama mea .....	171
Tatăl meu .....	174
Frații mei .....	175
Din copilărie .....	176
Cu tăvălugul .....	177
În armată .....	178
În mănăstire (I) .....	179
În mănăstire (II) .....	180
Tot în mănăstire .....	182
Altă întâmplare asemenea .....	183
Amintiri .....	185
Câte puțin din aducerile aminte .....	188
Despre monahul Ghervasie Cozmaciuc .....	188
Despre părintele Ghenadie Avătămăniței .....	194
Pentru monahul Gherontie Ifrim .....	210
Ce este preotul? .....	215
O, preafrumoasă pustie .....	215
Pe bună dreptate .....	219
Mângâierea mea în boală .....	220
Felicitare de Paști .....	222
Felicitarea morții .....	223
Scuză .....	226
Să fim cam gata .....	227
Cântare despre moarte .....	228
Pentru Neculai .....	230
Psalmul 41 .....	233
Psalmul 44 .....	233
Psalmul 50 .....	235

## CUVÂNT ÎNAINTE\*

Cartea Cuviosului părinte Paisie Olaru, intitulată *Dă-le, Doamne, un colțișor de rai! Chipuri de monahi care au trecut la Domnul*, este o colecție de portrete spirituale ale unor monahi pe care autorul i-a cunoscut în timpul vieții sale. Aceste scrieri inedite au fost păstrate la Sfânta Mănăstire Sihăstria – Neamț. Le publicăm acum, la împlinirea a 15 ani de la trecerea la Domnul a autorului, sub titlul *Dă-le, Doamne, un colțișor de rai!*, pentru că părintele Paisie folosea adesea aceste cuvinte în rugăciunea sa pentru cei pe care-i binecuvânta.

Modul în care părintele Paisie de la Sihăstria prezintă chipurile monahilor pe care i-a cunoscut la diferite mănăstiri: Cozancea, Sihăstria, Slatina sau Rarău, arată că autorul este deodată un om al pocăinței și al discernământului duhovnicesc. Părintele Paisie Olaru îmbină smerenia cu sinceritatea, fiind mereu preocupat de felul cum se pregătește omul pentru moarte. Sfârșitul creștinesc, în pocăință și rugăciune, în smerenie și împăcare cu toți, este tema centrală a cărții de față. Pentru părintele Paisie, ca și pentru toți sfinții Bisericii, gândul la moarte devine grijă pentru mântuire, unind simțul adânc al responsabilității în fața dreptății lui Dumnezeu cu nădejdea în milostivirea Lui.

O carte simplă și sobră, profundă și înțeleaptă. Un Pateric despre *sfârșitul creștinesc al vieții noastre pă-mânțești*, pe care Biserica îl cere în rugăciunile ei zilnice pentru fiecare om. O carte în care apar o mulțime de oameni săraci din punct de vedere material, dar bogați în

---

\* La ediția I, apărută la Editura TRINITAS, Iași, 2005.

har, în daruri duhovnicești ale sufletului care s-a pocăit și s-a luptat, s-a smerit și s-a sfințit. Chipurile monahilor pomeniți de părintele Paisie de la Sihăstria sunt descrise cu multă naturalitate și familiaritate, iar lumina duhovnicească a fiecărui monah este concentrată în formă de cugetări – poezii, asemenea unor maxime sau sentințe înțelepte. Avem, așadar, aici o carte de înțelepciune a vieții călugărești care nu pornește de la idei mari, ci de la nevoințele unor oameni simpli.

Asemenea unui olar care modelează lut pentru a realiza vase frumoase, părintele Paisie de la Sihăstria știe cât de greu se modelează „lutul” din om pentru a deveni vas al Sfântului Duh, dar el știe și cât de mare este puterea harului dumnezeiesc, a comorii ascunse în vasele de lut care s-au modelat după voia lui Dumnezeu prin tăierea vocii egoiste, individuale.

Cartea părintelui Paisie Olaru este un îndemn pentru a înțelege esențialul și vocația vieții monahale. Lumina și lupta acestei cărți, care cheamă pe om la împăcare cu Dumnezeu, cu semenii și cu sine însuși, contrastează mult cu tulburarea veacului în care trăim. Pentru părintele Paisie, moartea a devenit un *Paste*, o trecere la Domnul, într-un „colțisor de rai”, într-un „sălaș din Casa Tatălui ceresc”, pentru că toată viața sa pe pământ a fost căutare și pregustare a bucuriei cerești. Avem speranță că de acolo, din ceruri, dintr-un „colțisor de rai”, părintele Paisie Olaru se roagă pentru toți cei ce caută mântuirea și viața veșnică.

Felicităm pe cei ce s-au ostenit cu editarea și publicarea acestei cărți și binecuvântăm pe toți cei care o citesc pentru a se întări în credință, în rugăciune și în viațuire sfântă.

† Daniel

Mitropolitul Moldovei și Bucovinei



## AMINTIRI

Iată, cu chiu cu vai, au trecut atâția ani de când am deschis acești ochi trupești, pe această lume atât de trecătoare și chiar înșelătoare. În anul 1897, în luna iunie, m-am născut din părinții Ioan și Ecaterina, în satul Stroiеști, comuna Lunca, județul Botoșani. Părinții mei au fost agricultori și cam de mijloc. Tata a fost pădurar și a lucrat multă vreme pe la boieri, iar mama a lucrat pe lângă casă și ne-a crescut pe noi, cei nouă copii, iar pe al zecelea l-a născut mort.

Părinții mei au murit în anii 1917 și 1924. Din cei nouă copii, am rămas cinci care am crescut, care s-au însurat și au născut și ei copii. Eu, cel mai mic, am rămas necăsătorit. Trei dintre frații mei și o soră au trecut în lumea veșnică în anii 1920, 1946, 1948.

Părinții mei, Ioan și Ecaterina, nu știau carte, dar erau credincioși și buni cu toată lumea. În toată viața lor eu nu știu să fi avut vreo judecată cu cineva, mai ales că tata, fiind slujbaș la boieri, ar fi avut ocazii și supărări de la oameni, dar nu s-a răzbunat niciodată. Ne spunea el, câteodată, că se întâmpla de prindea pe cineva furând lemne. Dacă lemnul era tăiat din picioare, apoi îl obliga să scoată cioata din pământ, așa încât nici el să nu știe locul. Iar când prindea pe cineva cu o sarcină de uscături, buciuma de departe, ca cei ce furau să se ferească, iar el, făcându-se că nu-i vede, trecea înainte. Așa ne spunea tătuca meu. Era bun și cu boierii, și cu oamenii. În toată slujba lui de

pădurar, rar când dormea acasă; avea bordei schimbător. Pe vremea aceea erau banii cam scumpi, căci avea 12 lei pe lună, ceea ce însemna pe an 144 de lei. Mai avea și un fel de producții, precum lemn, pământ, vite scutite și altele.

Nu prea mergea la biserică, cred că nu avea vreme, dar învățase ceva rugăciuni pe de rost, știa *Tatăl nostru*, *Crezul* și *Visul Maicii Domnului*, pe care le zicea cu glas tare de se auzea de departe, iar mămuca știa *Tatăl nostru* din auzite, nu ca în carte, mai adăuga ceva de părinți, de nași, de moși, strămoși, frați, surori și la urmă adăuga: „Ferice de omul care ține cu Domnul, căci este ca pomul lângă apă, că de poame nu scapă” și atât se ruga. Încă și pe noi ne învăța, biata mămuca, Dumnezeu s-o ierte.

Mi-aduc aminte că era deschisă la inimă și dacă se întâmpla să vină la noi cineva în timpul mesei, apoi ea nu-l lăsa până nu gusta ceva, iar ca să facă poftă celui venit, lăuda mâncarea și îl îndemna zicând: „Ia și mănâncă, că tare-i bună, iată ce bună-i, e tare bună, ia și gustă, iată ce bun e”, până te făcea a mânca și borș cu crupe. La sărbători se adunau multe neamuri și din alte sate, apoi, Dumnezeu s-o ierte, era numai curaj, îi cuprindea, îi săruta, îi cinstea și le cânta de jale, de-ți venea a plânge și sătul. Mai cânta și păhăruțului câteodată: „Păhăruț cu rămurele, am să te beau cu neamurile, dragii mei și bunii mei”, iar ei o cuprindeau pe după cap și cântau: „Mămăică, draga mea, credeam că nu te-oi mai vedea”. Și se mai întâmpla altă dată și câte un fluieraș cu care un meșter bun îi zicea doine de jale...

De jucat nu i-am văzut să joace. Numai un moș aveam, frate cu tătuca, care, atunci când se întâmpla



și el la vreo cinste, făcea haz. Juca singur și striga din gură cam așa: „Cinci câștig, zece mănânc și ce rămâne pun în pungă... Frunză verde, lapte acru, buf de unul, buf de altul. Du-te-ncolo, vino-ncoace, șezi ghinișor, nu-mi da pace...”. Așa se petreceau fără beții grosolane și glume proaste, erau întâi cântecele din gură cu doine jeloase... Iar când plecau neamurile se petreceau până departe.

Mămuca mea era cam jeloasă, că de multe ori prin cântecele ei amesteca și câte un bocet. Țin minte că în timpul războiului din 1916, avea și ea doi băieți în război și nu știa nimic de ei, iar la noi în sat erau mulți soldați retrași și se îmbolnăveau de tifos și mu-reau mulți de-i ducea la groapă cu goarna, iar mămuca ieșea la poartă și îi bocea ca pe copiii ei: „Dragii mamei, puii mamei, de amu nu vă mai vede mama..., dragii mamei, dragii mamei...”. Iar eu îi ștergeam lacrimile și îi ziceam: „Taci, mămăică, nu mai plânge”, și de jalea ei plângeam și eu. De la o vreme s-a îmbolnăvit și ea tot de tifos și, slăbind, m-a chemat la ea și m-a strâns la piept, fără să-mi spună ceva, numai lacrimi multe îi curgeau pe față. Am început și eu să plâng tare pentru mămăica mea și niște femei m-au scos afară, iar ea în urmă a murit.

Țin minte că atunci când preotul o scotea din casă, cu bocete și lacrimi, numai ce apare la poartă unul din cei doi băieți care erau la război și, așa cum ajunge, începe a boci așa cum bocește o mamă pe copilul ei. Și cum era el îmbrăcat soldățește, cade pe sicriul mămucai și cu glas tare bocind, o sărută, strigând: „Unde te duci, mămăică dragă, unde te duci? De ce nu m-ai așteptat, ca să vin și eu soldat, care de

la front am dezertat, căci de trei zile n-am mâncat, numai am plâns și am oftat? Mămăică, mămăică...”.

La aceste lacrimi ale fiului mamei nu a rămas nimeni fără de lacrimi, până și preotul nu se putea stăpâni de plâns. Am petrecut-o până la groapă, împreună cu viteazul ostaș venit de pe front, și eu, ca cel ce mă țineam de sicriu, era să cad în groapă de durere și de curgerea lacrimilor.

În anul 1918 am plecat la armată, până în 1921, primăvara, când m-am eliberat și am stat o vară acasă, iar toamna am plecat la mănăstire. De bună seamă, venind de la armată, am găsit pe tata acasă, căci nu mai putea sluji la boieri și, văzând că încă se poate îngriji, l-am lăsat cam în grija unei surori, care, măritată fiind, după ce eu am plecat la mănăstire, sora s-a retras la casa părintească, îngrijind și de bătrânul meu tată.

Tătuțul meu, după ce am plecat la mănăstire, el s-a legat de Biserică și a urmat mereu, mereu la Sfânta Biserică și asculta Sfânta Liturghie cu multă evlavie. Prin 1924, aproape de Postul Mare, i-a venit în gând să se mărturisească și i-a spus lui Vasile, fratelui meu: „Măi Vasile, tare m-aș mai mărturisi și eu amu, măi, că mi-am adus aminte de păcatele de când eram mititel, măi Vasile”. Vasile îi zice: „Tată, dar mai sunt două săptămâni și vine Postul Mare și atunci te vei mărturisi și te vei împărtăși!”. „Măi, amu aș vrea eu, măi, că până atunci e mult”, așa a zis. S-a dus el la preot, dar preotul nu a fost acasă. A doua zi s-a îmbolnăvit și a treia zi nu a mai putut merge. S-a dus Vasile, i-a adus preotul, dar nu mai ținea minte toate păcatele. L-a mărturisit, l-a împărtășit și după câteva zile a murit. Dumnezeu să-i ierte pe tătuca Ioan și pe mămuca Ecaterina...

Iar fratele meu cel mai mare, care a dezertat de pe front pentru înmormântarea mămucăi, după înmormântare, a doua zi, iar a plecat pe front, și a luptat la Mărășești până la demobilizare și, venind acasă, după un an, prin 1920, a murit și el. Dumnezeu să-l ierte! Mai rămăsesem cu doi frați și o soră, care au murit tot într-un an sau doi, prin 1946 sau 1947. Dumnezeu să-i ierte!

Urmează amintirea ducerii mele la mănăstire și ce a urmat după aceea, pe câți părinți am apucat, numele și cum le-a fost sfârșitul lor. În 1921, toamna, m-am dus la Schitul Cozancea, tot în acel județ Botoșani. Încă din timpul armatei mă făgăduisem că, dacă voi scăpa sănătos din război și din armată, mă voi duce la mănăstire. Uitasem, dar eu cam din copilărie mă lipisem cu inima de carte și de lucrurile sfinte și, deși mă luasem cu lumea, totuși eram cam retras. Mi se părea că sunt urât și prost, mă gândeam că ce voi face de mă voi însura: voi lua o femeie rea, mă va bate, voi face copii, ei vor fi ca și mine, urâți și proști, și mă vor blestema. Deci gândul îmi era aplecat mai mult spre mănăstire, mai ales că mersesem eu pe acolo și văzusem părinți, slujbe mari și copii care învățau cântări bisericești. Așa mi se lipise inima de mănăstire încă din copilărie, încât acum venise timpul să-mi îndeplinesc dorința.

După cum am amintit, în anul 1921 m-am dus la mănăstire toamna, cu întreținere pentru un an de zile. Părintele stareț Vladimir Bodescu m-a primit cu bucurie și m-a rânduit la ascultarea stăreției, la vite, în ogradă și la lucrul câmpului, unde cu drag am lucrat multă vreme, căci eram sănătos și tare cu trupul. Am apucat 12 călugări și câțiva frați. Părintele stareț nu

era bătrân, să fi fost cam de treizeci de ani, nu avea școală multă, dar avea oleacă de experiență în gospodărie și oleacă de agerime de militarie, căci făcuse armata la cavalerie și fusese gradat. Știa bine tare a face inspecție la cai și-mi făcea mare mizerie, îi plăcea să fie mai mult soldat decât călugăr.

Eu, ca cel ce abia scăpasem de militarie, nu mi se părea greu a fi la tot ordinul lui, încât câteodată, când mă striga, eu îi răspundeam cu „ordonati” și „îndată”. Și lui îi plăcea de ascultarea mea, căci când auzeam „du-te repede și vino degrabă” îndată făceam treaba cu fugă. Îmi părea bine că nu mă bate, că eram învățat și cu bătaia în biata militarie, căci regulat câteva luni la începutul armatei, cam de trei ori pe zi, o luam ușor. După o vreme s-a mai rărit, dar tot, din când în când, mai luam câte o calcavură<sup>1</sup> de mai să-mi sară dinții din gură, dar ce să faci, e armată! Și gata, știam că e necesară bătaia și agerimea: „Fuga marș, înapoi, culcat, aplecat!”.

Așa că, văzând că la mănăstire nu se întrebuintează șuierătoarea, eram foarte mulțumit, era numai „du-te repede și vino degrabă”. Numai mi se pare că de vreo două ori am luat și câteva ghionturi pe la coaste și odată m-a scos cu brânci din biserică. Nu țin minte ce greșală am făcut, dar de bună seamă că aceasta era o nimica față de ceea ce luam în militarie, când de multe ori mă culca și mergând la masă, câteodată îmi sărea strachina din mână. Așa că la mănăstire nu era așa, ci mai moderat; dar părintele Vladimir nu uitase duhul militariei și mă puneă la mâncare în acel duh, așa că de multe ori mâncam din

---

<sup>1</sup> Calcavură = palmă, bătaie (pop.).

picioare. Altădată i se părea că mănânc prea mult și îmi făcea treabă înainte de săturare, și eu trebuia să o șterg. Nu era rău la suflet, dar îi plăcea lui să ordone și, văzându-mă pe mine fugind, se îmbolnăvea râzând cu alți părinți.

Această agerime a mers cam până la trei ani și mai mult. De la o vreme mi-am pierdut răbdarea și, mai îndemnat de alții, am cam aflat firul că se prea întrecea pe unele locuri și i-am făcut mari supărări, din care pricină, prin 1929, a fost înlocuit, iar eu, prostul, am rămas pe loc, satisfăcut că am reușit să-mi schimb starețul meu, care m-a primit în mănăstire și m-a călugărit. Mare greșeală am făcut, pentru care nu știu dacă m-am mărturisit și m-am pocăit.

Așa că, în 1929, ne-a venit un nou stareț, cu numele Vitalie Păucă, om duhovnicesc, vrednic, prezentabil, iscusit, cu metania din Sfântul Munte. Dar eu, care mă învățasem să văd păcatele altora, i-am făcut și acestuia câteva nemulțumiri, care mai de care mai gogonate, pentru care cred că, văzându-se necăjit, poate m-a și blestemat și în anul 1932 a fost înlocuit cu protosinghelul Dosoftei Tincu.

Acesta era un bun cunoscut al meu care fusese ca frate la noi și, ducându-se la Iași, pe lângă școala de cântări, învățase și oleacă de seminar, așa că soarta l-a adus iarăși la noi ca superior. M-am bucurat de el, căci era cunoscut și cântăreț bun. Îmi venea să-l iau în brațe că mi-a venit omul. Binevoitor, ager, făcea față la toate și ne împăcam cu el. Dar Dumnezeu a vrut să mă smerească, pentru că eu mă mândream cu ascultările mele și, având vechime, mi se părea că sunt și eu băgat în seamă, căci acest părinte îmi era recunoscător, pentru că atunci când era frate l-am ajutat



## ÎNSEMNĂRI PENTRU SFÂRȘITUL UNOR PĂRINȚI DIN SCHITUL COZANCEA

### Părintele Calinic Șușu

În toamna anului 1921 am intrat în mănăstire la Schitul Cozancea și vreau să spun că primul meu duhovnic mi-a fost părintele Calinic Șușu, duhovnic bun și smerit. El era de pe malul Prutului, satul Bârșanești, moldovean după vorbă și în purtare. Călugăr iscusit.

Încă din copilărie, eu mă cam ceream să merg la mănăstire, dar mămuca mea îmi aduc aminte că îmi spunea: „Așa, măi băiete, dragul mămucăi, să nu te duci la mănăstire, că-i mare canon acolo, că eu am văzut un călugăr tânăr, făcut atunci, și era atât de slab, de abia se ținea pe picioare, și mergea cu capul în jos, și dormea pe rogojină, și sub cap puneă o cărămidă, și l-am auzit eu rugându-se și zicând: «Doamne, dacă crezi că voi face ceva bun înaintea Ta, mai lasă-mă, iar dacă nu, să mă iei de pe pământ!»”. Și zicea mămuca că îl chema Calinic. Încă am auzit că a postit 40 de zile, mâncând o dată în zi, pâine și apă. Așa biata mămucă mă speria pe mine, ca să-mi taie curajul de mănăstire, ca acum, după un număr de ani, să-l cunosc și să mi-l iau duhovnic.

Foarte smerit era acest părinte. Lucra vara la grădină, era încins cu un brâu și pe cap purta un fes vechi. Altă dată, vara, punea o frunză de brusture pe cap și punea mâinile la spate. Era sânguitor la biserică. Nu știu dacă în glumă ori înapoi mă învăța pe mine: „Paisie, să te păzești de vin roșu, de carne de porc și usturoi, că te mănâncă pielea și faci păduchi!”. Așa, bietul bătrânel.

De la o vreme eram rânduit paracliser la biserică, iar el, când era de săptămână, de multe ori mă scula și, cu două ceasuri mai înainte, venea la chilia mea și numai că îl auzeam: „Blagoslovește, Părinte Paisie! Hai la biserică, să o luăm mai devreme, că secerișul este mult și lucrătorii puțini”. De multe ori mă și supăram pe el, că eu eram trudit de la ascultare și el mă scula. Altă dată spunea: „Hai la biserică; eu astăzi mă duc de acasă”, și nu se ducea până ce nu auzea că m-am sculat. Și când mergeam la biserică îl găseam stând pe pragul bisericii ori umbla împrejurul bisericii, zicând ceva rugăciuni.

Nu se pricea<sup>2</sup> cu nimeni, încă, când auzea ceva gălăgie, se închidea în chilie și nu ieșea afară trei-patru zile.

Odată, fiind de rând cu el la biserică, după ce a cădit toată biserica, când îmi dădu cădelnița îmi spuse: „Vezi, Paisie, ce-i și mândria asta! Doamne, mândria asta se bagă prin toate tiviturile; uite, eu amu, cădind, îmi zicea gândul că eu cădesc mai bine decât Conon” (un alt părinte). M-am minunat de luarea lui aminte, cum îndată ce i se părea că el cădește bine se și mărturisea, căci era în Liturghie și nu voia să-i treacă prin minte vreun gând tocmai atunci.

Așa erau părinții noștri, înaintașii noștri. Voiau ca și gândurile cele mai subțiri să le mărturisească. Iar

---

<sup>2</sup>A price = a certa.

noi, cei de azi, nu gânduri, ci cuvinte și fapte grosolane având, nu ne îngrijim a le mărturisi și nici măcar a le socoti ca păcat. Vai, vai de noi! De câte ori am atacat pe cineva cu cuvinte dăunătoare și i-am defăimat cinstea, nici nu mi-a păsat, încă mi-a părut rău că nu m-am putut răzbuna asupra lui. Vai, cât ne deosebim noi, aceștia de acum, de părinții cei de dinaintea noastră!

Așadar, acest părinte smerit și luător aminte de sine, să vedeți ce sfârșit groaznic a avut: l-au găsit mort în chilia lui, încuiat pe dinafară și omorât mișelește prin sugrumare de niște oameni răi... Acest cumplit sfârșit a avut loc în 1925, prin decembrie. Așa s-a sfârșit vrednicul de amintire, părintele meu duhovnic, Calinic Țușu, în vârstă de peste 70 de ani. Dumnezeu să-l ierte!

\*

Ilie lui Elisei cojocul i-a lăsat,  
Iar prin cojoc, îndoit dar a căpătat,  
Iar eu am luat de la sfinția ta,  
Ca să nu te pot uita.

Osteneala la biserică și grija cea mare,  
Smerenia și răbdarea în ceasul de plecare  
În cartea lui Dumnezeu sunt scrise toate  
De la naștere și chiar până la moarte.

Eu mă cutremur de sfârșitul tău  
Și las toate în seama lui Dumnezeu.  
Fie, Doamne, voia Ta,  
Vie împărăția Ta. Amin!



## Părintele Conon Gavrilescu

Tot în acest Schit Cozancea [l-am cunoscut pe] părintele Conon, duhovnic vestit, vrednic la trup și la suflet. Acest părinte era din satul Chișcăreni, județul Iași. Am auzit din gura lui că ne spunea: „Eu din copilărie am venit aici și am apucat călugări vestiți și cuvioși. Era un stareț cu numele Lavrentie și umbla pe la chiliile călugărilor; avea o vargă în turetcile<sup>3</sup> ciubotelor și când intra în chilie scotea varga și își bătea turetcile, zicând: «Ce faci, turetcile mele, ce lucrezi, turetcile mele?». Și așa-i cerceta pe călugări, bătându-și turetcile cu varga”. Așa stareți vrednici aveau mănăstirile noastre, care se interesau de starea duhovnicească a călugărilor.

Ne mai spunea părintele Conon că, atunci când era copilandru, ca frate în mănăstire fiind, avea obiceiul de se închina și singur în biserică, având evlavie mare la Maica Domnului. Odată, stând la rugăciune înaintea icoanei Maicii Domnului, în mijlocul bisericii, ca să nu doarmă, stătea într-un picior și citea Paraclisul Maicii Domnului și din când în când se uita cu evlavie la Maica Preacurată, și numai că deodată vede că icoana se schimbă la față și două șiroaie de lacrimi se desprind din ochii sfintei icoane. Atunci el a alergat și a spus părintelui stareț, care, venind la fața locului cu mai mulți părinți și chiar autorități civile, au constatat faptul minunat. Dar ce rezultat a avut, părintele Conon nu știe, numai că după o vreme un proprietar nou a avut curajul să scoată călugării din schit, pretinzând

---

<sup>3</sup>Turetcii = parte a cizmei care acoperă piciorul de la gleznă până sub genunchi.

că mănăstirea e pe moșia lui, și a dat mănăstirea în judecată, având urmări de judecată mai mulți ani.

Spunea părintele Conon că în apărarea schitului au făcut zid de apărare multe iscălituri ale oamenilor de bună credință, ținând ca martori pentru apărarea locașului sfânt. Așa ne povestea părintele Conon. Odată m-am dus la chilia lui și l-am găsit cam supărat, că se plimba prin casă, și cam în taină îmi spuse: „Paisie, bre, știi că astă noapte m-au prădat hoții? Dar tu să nu spui la nimeni, că te leg”<sup>4</sup>. Iar eu am vrut să-l mângâi în această supărare și i-am zis: „Lasă, părinte Conon, că ai să ai plată în cer, că doar sfinția ta câte ai mai făcut! Am auzit că ai făcut un clopot la Chișcăreni, unul la Sulița, case și botezuri. Ți-o face Dumnezeu parte și de acestea”. Iar el s-a supărat, așa încât mi-a zis: „Ieși afară, hoțule! Ce, ai venit aici ca să mă prazi și tu? Hai, ieși!”. Atunci eu mi-am cerut iertare și am plecat rușinat și păcălit. Așa, bietul părinte, era mai bucuros să rămână păgubaș de tot ce-i furaseră, nu mai să nu amintesc despre cele ce a făcut de bună voie.

Mai însemnez câteva cuvinte auzite de mine chiar din gura lui. Odată eram în biserică, iar părintele Conon citea Acatistul Maicii Domnului; îl citea mai mult fără de carte; cred că îl știa pe de rost. Mă uitam la el cum citea. Cu ochii se uita la icoană și, după ce a citit tot, a făcut trei metanii, a sărutat icoana și a rostit cu lacrimi: „Ce faci, «Cocuța»? Te uiți la mine, «Cocuțo»?”.

Altă dată citea Sfânta Evanghelie a Patimilor și când a ajuns la: *Și au scuipat în obrazul Lui, bătându-L cu pumnii...*, aici s-a oprit și și-a scăpat plânsul în hohot.

---

<sup>4</sup> Cu sensul de canon.